

POSTOJE ŽIAKOV 9. ROČNÍKA K TELESNEJ A ŠPORTOVEJ VÝCHOVE V ČASE

ATTITUDES OF CLASS 9 STUDENTS TO THE PHYSICAL AND SPORT EDUCATION DURING TIME

P. Mesiarik

ZŠ s MŠ J. S. Neresníckeho Dobrá Niva, Slovensko

ABSTRACT

The thesis deals with the attitudes of 9th class students of a selected village primary school to physical and sport education during the longer period of time. The main method that has been used for the research has been a questionnaire. There have been 56 students included in the research from the school years 2014/2015 and 2005/2016. The results of the questionnaire are compared with the results from the previous research from 2008/2009. The main interest has been focused on the attitudes whether they have changed during the certain period of time. The research has revealed that positive attitudes of 9th class students to physical and sport education still dominate. From the intersexual point of view there has been certain decline of positive attitudes among boys, however, the situation is different among girls because their positive attitudes have increased. Negative attitudes to physical and sport education of 9th class students have been revealed only in very inappreciable amount.

Keywords: attitudes; physical and sport education; students of primary school

SÚHRN

Práca sa zaoberá postojmi žiakov 9. ročníkov vybranej vidieckej základnej školy k telesnej a športovej výchove a športu v čase a v dlhšom časovom horizonte. Nosnou metódou bola metóda postojového dotazníka. Prieskumný súbor tvorilo 56 žiakov 9. ročníkov v školských rokoch 2014/2015 a 2015/2016 a porovnali sme ich s dosiahnutými výsledkami z predchádzajúceho výskumu (školský rok 2008/2009). Zaujímalo nás najmä ako sa s odstupom času tieto postoje danej vekovej skupiny žiakov na škole zmenili. Prieskumom sme zistili, že u žiakov 9. ročníkov dlhodobo mierne dominujú pozitívne postoje. Z intersexuálneho hľadiska došlo s odstupom času u skupiny chlapcov k poklesu pozitívnych postojov a u skupiny dievčat naopak k ich nárastu. Negatívne postoje rovnako chlapci aj dievčatá prejavili v zanedbateľnom množstve.

Kľúčové slová: postoje; školská telesná a športová výchova; žiaci základných škôl

Úvod

Telesná a športová výchova je svojim zameraním špecifický vyučovací predmet, pretože sa orientuje nielen na telesné, funkčné, pohybové, ale aj na psychické a rozumové zdokonaľovanie žiakov a jedným z jeho hlavných cieľov je okrem iného aj formovať u žiakov pozitívny postoj nielen k tomuto vyučovaciemu predmetu, ale aj k pohybovej aktivite a športu vôbec. Najúčinnnejším prostriedkom formovania a upevňovania pozitívneho postoja k telesnej a športovej výchove je kvalitne vedený telovýchovný proces vyznačujúci sa všestrannosťou, primeranou intenzitou, originalnosťou a náležitou emocionálnosťou.

Formovanie vzťahu a reálneho aktívneho postoja žiakov k telesnej a športovej výchove a k vlastnému zdraviu patrí v novej koncepcii k jednému z kľúčových výchovných cieľov povinného vyučovacieho predmetu a s jeho plnením sa má začínať od prvých hodín telesnej výchovy už v 1. ročníku základnej školy a pokračovať kontinuálne na 2. stupni ZŠ, prípadne na vyšších stupňoch škôl.

V školskom roku 2008/2009 sme realizovali výskum na viacerých základných školách v regióne stredného Slovenska v otázke zisťovania postojov k telesnej výchove a športu a v otázke zisťovania

vedomostí z telesnej a športovej výchovy (Mesiarik, 2009). S odstupom času som sa na jednu z týchto škôl dostal už ako vyučujúci učiteľ telesnej a športovej výchovy. Na ZŠ s MŠ Juraja Slávika Neresnického v Dobrej Nive pôsobím od školského roku 2014/2015 a vyučujem predmety telesná a športová výchova a etická výchova. Cieľovou skupinou skúmania boli žiaci koncového ročníka základnej školy, t.j. žiaci 9. ročníka.

Zaujímalo nás ako sa zmenili postoje súčasných deviatakov v čase a to konkrétne v školských rokoch 2014/2015 a 2015/2016 v porovnaní s ich rovesníkmi v školskom roku 2008/2009, t. j. s odstupom času šiestich, resp. siedmich rokov.

Postoje patria do základného psychického usporiadania človeka. Človek sa s postojmi nerodí, ale vytvárajú sa na základe životnej skúsenosti. Vytvárajú sa životnou skúsenosťou, počnúc asi tretím – štvrtým rokom života (Kubáni, 2004). Každý jedinec si systém, alebo štruktúru postojov vytvára sám v sebe v priamej súčinnosti s ľuďmi, spoločnosťou, s jej inštitúciami. Napriek tomu, že postoje sú pomerne ustálené sústavy hodnotenia, predsa sa v živote človeka menia. V telovýchovnom procese zohráva dôležitú úlohu učiteľ telesnej a športovej výchovy, ktorý svojou odbornosťou a prístupom významne ovplyvňuje svojich žiakov k telesnej a športovej výchove ako aj k pohybovej aktivite a športu. Mnohokrát sa stane, že aj menej pohybovo zdatný žiak podá lepší výkon ako jeho technicky lepší spoluhráč. Rozdiel spočíva v postoji, t.j. v snahe, v bojovnosti, v nasadení pri plnení úloh.

Postoj je podľa Hartla (2004) hodnotiaci vzťah vyjadrený sklonom reagovať ustáleným spôsobom na predmety, osoby, situácie a na seba samého. Predurčujú poznanie, chápanie, myslenie a cítenie. Podobne podľa Kosovej & Kasáčovej (2009) je postoj vzťah k niečomu. Ide o relatívne ustálené tendencie kladne, či záporne reagovať na určité podnety. Vopred určuje naše správanie v situácii, obsahuje emotívne, hodnotiace aspekty, kognitívnu zložku a konatívnu – je pripravený konať. Podľa Bartíka (2007) jeden z kľúčových výchovných cieľov povinného vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova v novej koncepcii je formovanie vzťahu a reálneho aktívneho postoja žiakov k telesnej a športovej výchove a k vlastnému zdraviu.

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy je umožniť žiakom osvojiť si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti na primeranej úrovni, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na záujmy žiakov, ich predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

V súčasnej dobe sa v slovenskom školstve v duchu jeho reformy a v zmysle školského zákona č. 245/2008 uplatňuje dvojúrovňový participatívny model kurikula. Na štátnej úrovni je to tzv. štátne kurikulum obsiahnuté v štátnom vzdelávacom programe a na úrovni školy je to školské kurikulum rozpracované vo vlastnom školskom vzdelávacom programe.

Podľa Mikuša, Bebčákovskej & Modráka (2008) sa v oblasti kurikula pre základné a stredné školy uplatňuje dvojúrovňový participatívny model a to štátne kurikulum (Štátny vzdelávací program) a školské kurikulum (školské vzdelávacie programy). Zdôrazňujú zmenu hierarchie zložiek učiva k vytváraniu hodnôt, postojov, schopností, zručností a vedomostí. Ďalej uvádzajú nové trendy v riadení telovýchovného procesu na školách: od vyučovania k učeniu sa; od pasivity žiaka k aktivite, tvorivosti a prežívaniu; od autoritárstva a dogmatizmu k humanizácii vyučovania; od učiteľa ako neomylnnej autority k učiteľovi – poradcovi; od orientácie na priemerného žiaka k diferencovanému a individuálnemu prístupu k žiakovi; od hromadnej práce žiakov k práci skupinovej; od dôrazu na obsah učiva k dôrazu na celý vyučovací proces.

Vyučovací predmet telesná a športová výchova by sa mala podieľať najmä na rozvíjaní pohybových, kognitívnych, komunikatívnych, učebných, interpersonálnych a postojových predmetových kompetencií (Kolektív, 2009). Rozvíjanie postojových kompetencií by malo byť zamerané najmä na to, aby žiak mal zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti, dokázal zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápole i v živote, aby uznal kvality súpera, dodržiaval princípy fair-play, zapájal sa do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity, využíval poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Cieľom prieskumu bolo zistiť a analyzovať postoje chlapcov a dievčat 9. ročníkov k telesnej a športovej výchove a športu na ZŠ s MŠ Juraja Slávika Neresnického v Dobrej Nive v školských rokoch

2014/2015 a 2015/2016 a porovnať ich s dosiahnutými výsledkami z predchádzajúceho výskumu (školský rok 2008/2009). Čiastkovým cieľom bolo zistiť a analyzovať aj prípadné zmeny postojov z intersexuálneho pohľadu na samostatnú skupinu chlapcov a dievčat. V neposlednom rade nás najmä zaujímalo ako sa s odstupom niekoľkých rokov tieto postoje žiakov na danej škole zmenili, alebo nezmenili a nami zistené výsledky sme porovnali s výsledkami iných autorov.

Metodika

ZŠ s MŠ J. S. Neresníckeho je stredne veľká vidiecka základná škola s približným počtom žiakov v každom školskom roku okolo 200. Z počtu žiakov celej školy vychádzajú aj počty žiakov 9. ročníkov, ktorí sa zúčastnili výskumu.

Výskumné súbory žiakov 9. ročníka na ZŠ s MŠ Dobrá Niva, ul. Školská 3, PSČ 962 61, okr. Zvolen tvorilo (Tabuľka 1):

V školskom roku 2008/2009 – 21 žiakov v zložení 12 chlapcov a 9 dievčat.

V školskom roku 2014/2015 – 21 žiakov v zložení 8 chlapcov a 13 dievčat.

V školskom roku 2015/2016 – 14 žiakov v zložení 7 chlapcov a 7 dievčat.

Tabuľka 1./ Table 1.

Zloženie výskumnej vzorky žiakov v oblasti skúmania postojov ku školskej telesnej a športovej výchove a športu v školských rokoch 2008/2009; 2014/2015; 2015/2016 na ZŠ s MŠ J. S. Neresníckeho, Školská 3, Dobrá Niva./ The composition of the research sample of students in the examination of attitudes towards school sports and physical education and sports in school years 2008/2009; 2014/2015; 2015/2016 at the elementary school with kindergarten J. S. Neresnický, School 3, Good Niva.

Pohlavie žiakov	Chlapci	Dievčatá	Žiaci spolu
<u>Školský rok</u>			
2008/2009	12 (57,14 %)	9 (42,86 %)	21 (100 %)
2014/2015	8 (38,09 %)	13 (61,91 %)	21 (100 %)
2015/2016	7 (50 %)	7 (50 %)	14 (100 %)

Pokiaľ v školskom roku 2008/2009 z hľadiska pohlavia bol na škole vyšší počet chlapcov ako dievčat, v školských rokoch 2014/2015. V školskom roku 2015/2016 bol počet dievčat a chlapcov rovnaký. Celkový najnižší počet žiakov deviatakov na škole bol v školskom roku 2015/2016 (15). V školských rokoch 2008/2009; 2014/2015 bol rovnaký počet deviatakov (21).

Výskum sme realizovali vo všetkých troch školských rokoch vždy v rovnakom období školského roka v mesiaci november.

Hlavnou výskumnou metódou bol postojový dotazník určený pre žiakov 2. stupňa ZŠ – pre žiakov 5. a 9. ročníkov základných škôl podľa Siváka et al. (2000). Obsahuje 51 položiek, a to zhodne po 17 so zameraním na kognitívnu, emotívnu a na konatívnu zložku postoja. Maximálny počet bodov, ktorý môže respondent získať je 102 bodov. Postojový dotazník je určený na zistenie špecifického deklaratívneho postoja k telovýchovným činnostiam a k školskej telesnej a športovej výchove a športu. Dotazník sa zameriava na poznávaciu, emotívnu a konatívnu zložku postoja a intenzitu postoja k školskej telesnej a športovej výchove určuje celkový zisk bodov vo všetkých troch zložkách postoja. Žiak zaujíma svoje stanovisko ku každej položke záznamom do archu odpovedí podčiarknutím jednej z možností.

Kognitívna zložka postoja – úzko súvisí s osvojovaním špecifických i všeobecných poznatkov z telesnej kultúry, hygieny, zdravotvedy, teda elementárnych teoretických základov telovýchovného vzdelania. Emotívna zložka postoja – citová zložka postoja, práve táto zložka sa pokladá v tomto veku za veľmi dôležitú pri vytváraní postoja k telesnej výchove. Konatívna zložka postoja – tu ide o žiakovu aktivitu, jeho aktívne zapojenie do pohybových aktivít. Ide tu najmä o vôľu vykonávať pohybovú činnosť a zapojenie do aktívnej činnosti.

V práci sme využili aj neformálne a neštandardizované rozhovory so žiakmi, učiteľmi a vedúcimi záujmových útvarov (krúžky) a štúdium úradných dokumentov (triedne knihy záujmových krúžkov CVC Slávik Pri ZŠ).

Výsledky a diskusia

Prevalu pozitívnych postojov k telesnej a športovej výchove nad postojmi indiferentnými na 2. stupni základných škôl zistili v rôznych častiach Slovenska vo svojich výskumoch Görner & Starší (2001), Bartík (2005, 2007, 2009a), Bartík & Mesiarik (2011), Mesiarik (2010, 2011, 2012a, 2012b, 2012c), Mesiarik, Bartík & Bendíková (2012), Palička (2011a, 2011b); v Českej republike Mesiarik (2013, 2014); v Poľsku a v Českej republike Górna (1997); Subramanian & Silverman (2007) u 12 až 14 ročných žiakov na školách v USA; v Poľsku, Nemecku, Rumunsku a na Slovensku Mesiarik (2015).

Tabuľka 2./ Table 2.

Výsledky postojového dotazníka k školskej telesnej výchove a športu – žiaci 9. ročníkov vidieckej ZŠ s MŠ Juraja Slávika Neresnického, Dobrá Niva – rozloženie orientácie postojov k telesnej a športovej výchove a športu v školských rokoch 2008/2009, 2014/2015, 2015/2016. / Results attitudinal questionnaire to school physical education and sport - 9th grade students of rural primary schools with kindergarten George Slavik Neresnický, Good Niva - distribution orientation attitudes to sport and physical education and sports in school years 2008/2009, 2014/2015, 2015/2016.

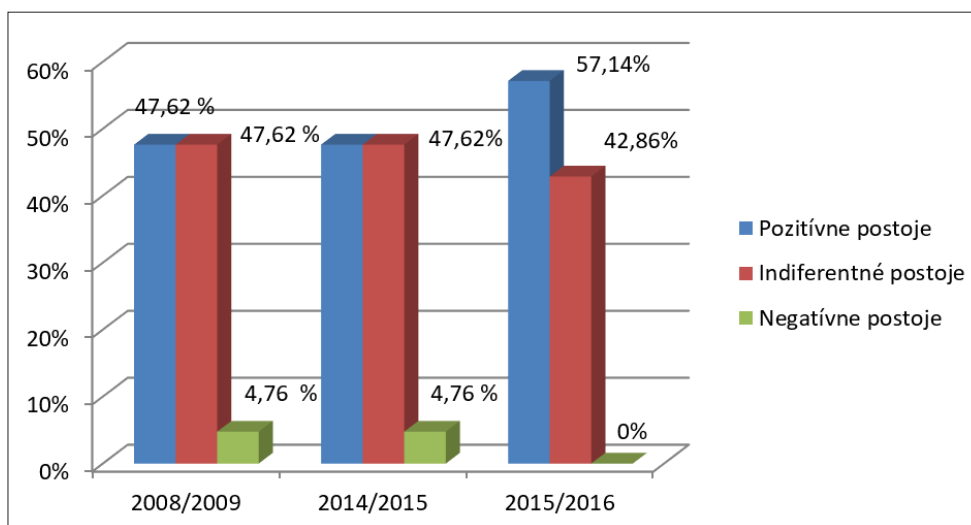
Školský rok	Orientácia postoja (chlapci a dievčatá)			Orientácia postoja (chlapci)			Orientácia postoja (dievčatá)		
	+	i	-	+	i	-	+	i	-
2008/2009	10 47,62 %	10 47,62 %	1 4,76 %	9 75 %	3 25 %	0	1 11,11 %	7 77,78 %	1 11,11 %
2014/2015	10 47,62 %	10 47,62 %	1 4,76 %	4 50 %	4 50 %	0	6 46,15 %	6 46,15 %	1 7,7 %
2014/2015	8 57,14 %	6 42,86 %	0	4 57,14 %	3 42,86 %	0	4 57,14 %	3 42,86 %	0

Vysvetlivky. n = počet respondentov; + = pozit. postoj; - = negat. postoj; i = indif. postoj.

Mesiarik (2011, 2012) u chlapcov športových tried so zameraním na futbal a hokej zistil rovnako prevahu pozitívnych postojov nad postojmi indiferentnými. Prevahu pozitívnych postojov nad postojmi indiferentnými sme zistili aj v našom výskume realizovanom v školskom roku 2015/2016.

Graf 1./ Graph 1.

Porovnanie orientácie postojov chlapcov a dievčat 9. ročníka ZŠ S MŠ J. S. Neresnického Dobrá Niva k telesnej a športovej výchove a športu v šk. r. 2008/2009, 2014/2015, 2015/2016. / Comparison orientations attitudes of boys and girls 9 of primary schools with kindergarten J. S. Neresnického Good Niva to physical and sports education and sports in school. r. 2008/2009, 2014/2015, 2015/2016.

Tieto výskumy naznačili už aj nárast indiferentných postojov k školskej TV a športu a dokonca prevahu indiferentných postojov nad postojmi pozitívnymi. Takéto výsledky zaznamenali už vo výsledkoch výskumu Bartík (2009b, 2009c), Bartík & Mesiarič (2009) a Mesiarič (2009). V najnovších výskumoch Adamčák & Kozančáková (2013), Adamčák & Bartík (2014), Palička (2014) a Cipov & Adamčák (2015) zistili u chlapcov a dievčat ešte vyššiu prevahu indiferentných postojov nad pozitívnymi, pričom výraznejšiu prevahu indiferentných postojov nad postojmi pozitívnymi zistili u skupiny dievčat.

Výsledky analýzy jednotlivých postojových dotazníkov na zistenie orientácie postojov žiakov k telesnej a športovej výchove a športu uvádzame pre lepšiu prehľadnosť v Tabuľke 2.

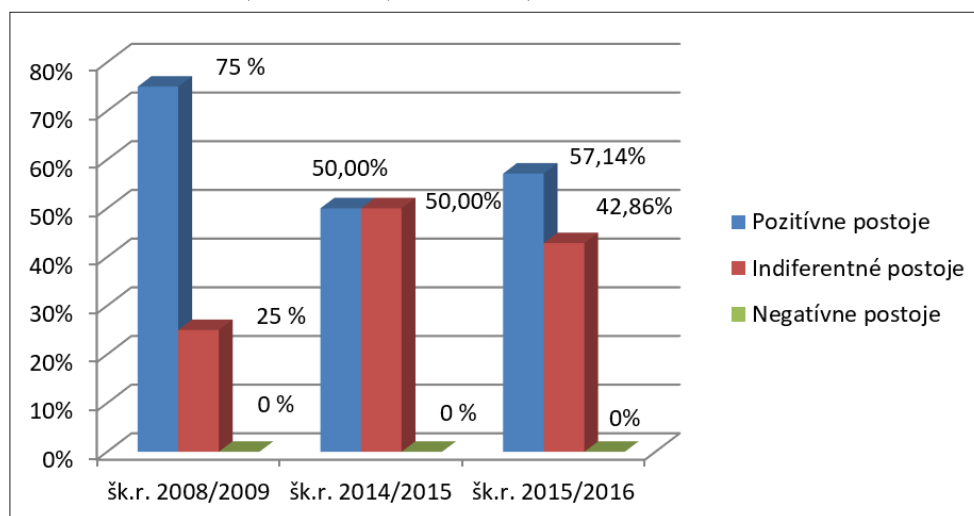
V školskom roku 2008/2009 sa výskumu zúčastnilo 21 žiakov (12 chlapcov a 9 dievčat), t. j. rovnako ako v školskom roku 2014/2015 (13 dievčat a 8 chlapcov). V oboch obdobiach žiaci v spojení chlapci a dievčatá dosiahli rovnaké výsledky, keď pozitívne a indiferentné postoje k telesnej a športovej výchove prejavilo zhodne po 47,62 % žiakov, negatívne postoje prejavil v oboch školských rokoch iba jeden žiak (v oboch prípadoch dievča), čo predstavuje 4,76 % – graf 1.

Pokiaľ v školskom roku 2008/2009 chlapci prejavili 75 % pozitívnych postojov a iba 25 % indiferentných, v školskom roku 2014/2015 prejavili zhodne po 50 % pozitívnych a indiferentných postojov. Veľkým pozitívom je, že v predmetných dotazníkoch ani jeden chlapec neprejavil negatívny postoj k telesnej a športovej výchove a športu.

Týmto konštatujeme že s odstupom času došlo u chlapcov deviatakov na tejto škole k zníženiu pozitívnych postojov k telesnej a športovej výchove a športu o 25 % a naopak o rovnaké množstvo nárastu postojov indiferentných, čo považujeme za negatívne zistenie nášho prieskumu – graf 2.

Graf 2./ Graph 2.

Porovnanie orientácie postojov chlapcov 9. ročníka ZŠ S MŠ J. S. Neresníckeho Dobrá Niva k telesnej a športovej výchove a športu v šk. r. 2008/2009, 2014/2015, 2015/2016./ Comparison orientations attitudes 9th grade boys school with MS J. S. Neresnického Good Niva to physical and sports education and sports in school. r. 2008/2009, 2014/2015, 2015/2016.

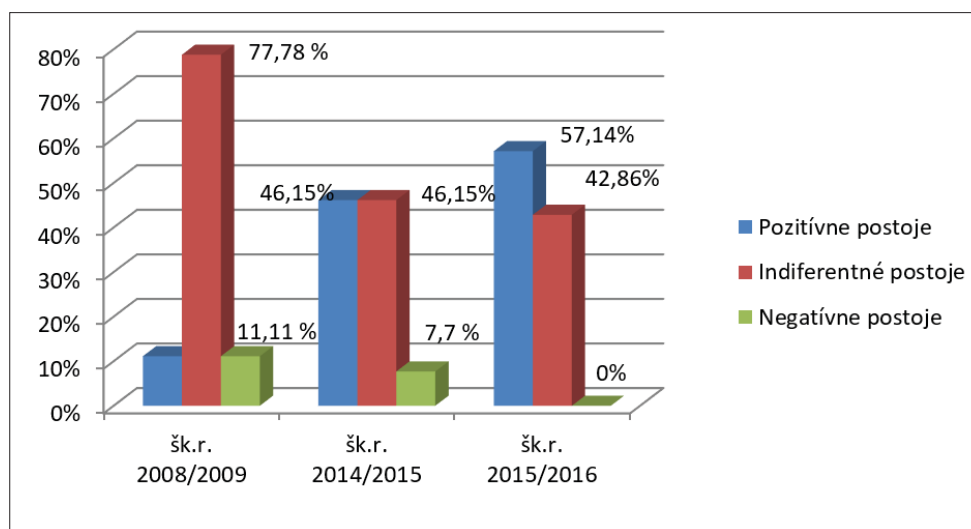
Situácia u dievčat bola opačná. Pokiaľ v školskom roku 2008/2009 dievčatá prejavili iba 11,11 % pozitívnych postojov a až 77,78 % indiferentných, v školskom roku 2014/2015 prejavili zhodne po 46,15 % pozitívnych a indiferentných postojov. Týmto konštatujeme že s odstupom času došlo u dievčat deviatačiek na tejto škole k zvýšeniu pozitívnych postojov k telesnej a športovej výchove a športu o 35,04 % a naopak o zníženie množstva indiferentných postojov o 31,63 %. Negatívny postoj k telesnej a športovej výchove v oboch školských rokoch prejavilo iba jedno dievča čo v školskom roku 2008/2009 predstavovalo 11,11 % a v školskom roku 2014/2015 to bolo 7,7 % – graf 3.

Školský rok 2015/2016 bol špecifický tým, že v tomto období navštevovalo 9. ročník iba 14 žiakov (zhodne 7 chlapcov a 7 dievčat) a v oboch skupinách sme zistili miernu prevahu pozitívnych postojov k telesnej a športovej výchove a športu na postojmi indiferentnými. V skupine chlapcov aj dievčat

sme zaznamenali identické výsledky, keď zo 7 chlapcov, resp. 7 dievčat 57,14 % prejavilo pozitívny postoj a 42,86 % indiferentný postoj k telesnej a športovej výchove a športu – graf 1.

Graf 3./ Graph 3.

Porovnanie orientácie postojov dievčat 9. ročníka ZŠ S MŠ J. S. Neresníckeho Dobrá Niva k telesnej a športovej výchove a športu v šk. r. 2008/2009, 2014/2015, 2015/2016./ Comparison orientations attitudes of girls 9th grade school with MS J. S. Neresnického Good Niva to physical and sports education and sports in school year 2008/2009, 2014/2015, 2015/2016.

Negatívny postoj k telesnej a športovej výchove a športu neprejavil ani jeden žiak.

Porovnaním týchto výsledkov z rokov 2008/2009, 2014/2015, 2015/2016 konštatujeme, že u skupiny chlapcov došlo k zníženiu pozitívnych postojov k telesnej a športovej výchove a zvýšeniu počtu postojov indiferentných, zatiaľ čo u skupiny dievčat naopak došlo k zvýšeniu pozitívnych postojov a zníženiu postojov indiferentných.

V spojení výsledkov obidvoch pohlaví sú výsledky porovnateľne rovnaké v školských rokoch 2008/2009 a 2014/2015. V školskom roku je zaznamenaný mierny nárast pozitívnych postojov o 9,52 %, naopak pokles indiferentných postojov o 4,76 % a veľkým pozitívom je ani jeden zaznamenaný negatívny postoj k telesnej a športovej výchove a športu.

Škola disponuje veľmi dobrým vybavením pre telesnú a športovú výchovu a šport, ktoré sa každoročne dopĺňa a obmieňa. Škola disponuje aj kompletným lyžiarskym vybavením pre 6 žiakov, ktoré si majú možnosť žiaci a zamestnanci školy zapožičať nielen na lyžiarsky kurz. V areáli školy sa nachádza zrekonštruovaná telocvičňa s posilňovňou, vonkajšie ihrisko s umelou trávou, 3 tenisové kurty, trávnaté futbalové ihrisko a atletický ovál. Všetky športoviská a hracie plochy sú starostlivo udržiavané. Na škole sa pravidelne každoročne organizuje v jarnom období základný a zdokonaľovací plavecký výcvik pre 1. a 2. stupeň a v zimnom období lyžiarsky kurz pre žiakov 2. stupňa.

Žiaci sa pravidelne zúčastňujú obvodných a okresných kôl v rôznych športových súťažiach (volejbal, minifutbal, futbal, florbal, vybíjaná, atletika), turistických vychádzok a zájazdov a každé dva roky sa organizuje na škole celodenná športová Olympiáda Pliešovskej kotliny. Každoročne sa organizuje pre žiakov Lyžiarsky kurz a Plavecký výcvik (základný aj zdokonaľovací).

Telesnú a športovú výchovu dlhodobo na tejto škole vyučujú kvalifikovaní učitelia s aprobáciou telesná a športová výchova a žiaci vybraných ročníkov na oboch stupňoch školy majú k dvom hodinám TŠV pridané v ŠkVP hodinu tenisu týždenne. Športové krúžky futbalové vedie kvalifikovaný tréner futbalu a tenisové krúžky kvalifikovaný tréner tenisu a krúžku karate kvalifikovaný tréner karate.

Obľubu telesnej a športovej výchovy na škole nám potvrdili aj mnohé neformálne a neštandardizované rozhovory so žiakmi, učiteľmi a vedúcim záujmových útvarov (krúžky) tejto školy a veľký záujem o športové krúžky po skončení vyučovania. Výnimkou nie sú žiaci, ktorí navštevujú dva športové krúžky, nájdu sa aj žiaci, ktorí dokonca navštevujú 3, alebo aj 4 športové krúžky.

V popoludňajších hodinách sa žiaci venujú rôznym športom a pohybovým aktivitám v zriadenom Centre voľného času Slávik pri ZŠ, ktoré sa nachádza v priestoroch ZŠ prostredníctvom záujmových krúžkov – futbalový, florbalový, tenisový, športový, volejbalový, turistický a krúžok karate. Tieto záujmové krúžky sú samostatne organizované pre vekovo približne rovnaké vekové skupiny žiakov 1. a 2. ročník, 3. a 4. ročník a samostatne pre žiakov 2. stupňa.

Menšie množstvo žiakov sa venuje rôznym športom a pohybovým aktivitám aj v mimoškolských športových kluboch, napr. krasokorčuľovaniu, hokeju, volejbalu, futbalu, spoločenským tancom a podobne.

Záver

Na základe našich zistení konštatujeme, že telesná a športová výchova sa na Základnej škole aj v posledných rokoch teší obľube žiakov aj na druhom stupni, čo nám potvrdzujú nielen rozhovory so žiakmi a učiteľmi, ale aj výsledky postojového dotazníka k telesnej a športovej výchove, ktoré sme realizovali u žiakov v uplynulom období.

I keď tieto výsledky nemôžeme vzhľadom na malopočetnú skupinu chlapcov a dievčat zovšeobecňovať, chceli sme vykonaným výskumom poukázať na to, že dlhoročne kvalitne vedená telesná a športová výchova v spojení so širokou ponukou pohybových aktivít v záujmovej telesnej výchove v spojitosti s veľmi dobrým materiálnym a priestorovým vybavením outdoorových a indorových priestorov pre telesnú a športovú výchovu a šport vedie k obľube telesnej a športovej výchovy a záujmového športu na škole.

K zovšeobecneniu výsledkov výskumu je potrebné realizovať výskum vo väčšom rozsahu, s vyšším počtom probandov a na väčšom teritóriu. Podobné výskumy by mali prispieť k snahe zlepšiť daný stav aj v otázke vytvárania pozitívnych postojov nielen k telesnej a športovej výchove na školách, ale aj k vytváraniu základov celoživotného pozitívneho vzťahu jedincov k pohybovým aktivitám a športu vo všeobecnosti.

Literatúra

- Adamčák, Š., & Kozančáková, A. (2013). *Positions of primary school pupils towards the physical and sports education and its changes based on physical games compilation*. Krakow: Spolok Slovákov v Poľsku.
- Adamčák, Š., & Bartík, P. (2014). Attitudes of primary school pupils towards physical education in the city of Žilina and surroundings. *Journal of Health Sciences*, 4(13), 11-16.
- Balga, T., & Antal, B. 2015. Postoje žiakov základných škôl k telesnej a športovej výchove. *Tel. Vých. Šport*, 25(2), 13-16.
- Bartík, P. (2005). Postoje žiakov 2. stupňa základnej školy k telesnej výchove. In *Acta universitatis Matthaei Belii, Zborník vedeckovýskumných prác* (pp. 158-164). Banská Bystrica: UMB.
- Bartík, P. (2007). Postoje žiakov 5. a 9. ročníkov na vybraných ZŠ k telesnej výchove. In *Optimální působení tělesné zátěže a výživy 2007 s podtitulem Kinantropologické dny MUDr. V. Soula, Sborník příspěvku ze XVI. Ročníku interdisciplinární konference s mezinárodní účastí* (pp. 210-216). Hradec Králové: PF UHK.
- Bartík, P. (2009a). Postoje žiakov základných škôl k telesnej výchove. *Exercitacorporalis – motus – salus*, 1(1), 153-159.
- Bartík, P. (2009b). *Postoje žiakov základných škôl k telesnej výchove a športu a úroveň ich teoretických vedomostí z telesnej výchovy v intenciách vzdelávacieho štandardu*. Banská Bystrica: FHV UMB Banská Bystrica.
- Bartík, P. (2009c). Úroveň postojov k telesnej výchove a športu žiakov ZŠ v stredoslovenskom regióne. In *Zborník z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou – Šport a zdravie* (pp. 19-25). Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, PF, KTVŠ.
- Bartík, P., & Mesiarik, P. (2009). Postoje žiakov deviatego ročníka základných škôl v stredoslovenskom regióne k školskej telesnej výchove a športu. *Telesná výchova a šport*, 19(1), 7-9.
- Bartík, P., & Mesiarik, P. (2011). Vplyv záujmovej školskej telesnej výchovy a športu na formovanie pozitívnych postojov žiakov k pohybovým aktivitám. *Exercitacorporalis – motus – salus*, 3(1), 97-104.
- Cipov, B., & Adamčák, Š. (2015). Postoje žiakov k telesnej a športovej výchove na vybraných ZŠ v meste Banská Bystrica. In *Zborník z vedeckej konferencie TU – Telesná výchova a šport – pro-*

- striedok vytvárania vzťahu mladej generácie k pohybu a športu* (pp. 67-74). Zvolen: Technická univerzita, Ústav telesnej výchovy a športu, Univerzitné centrum.
- Górna, K. (1997). Vzťah chlapcov a dievok stredných škôl olomouckého a katowického regionu k vyučovacím jednotkám telesnej výchovy. *Telesná výchova a šport mládeže*, 63(5), 41-43.
- Görner, K., & Starší, J. (2001). *Postoje, vedomosti a názory žiakov II. stupňa ZŠ na telesnú výchovu*. Banská Bystrica: UMB, Fakulta humanitných vied.
- Hartl, P. (2004). *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál.
- Kosová, B., & Kasáčová, B. (2009). *Základné pojmy a vzťahy v edukácii*. Banská Bystrica: PdF UMB.
- Kubáni, V. (2004). *Všeobecná psychológia*. Prešov: FHPV PU Prešov.
- Mesiarik, P. (2009). *Teoretické vedomosti žiakov 9. ročníka ZŠ a úroveň ich postojov k školskej telesnej výchove a športu v intenciách vzdelávacieho štandardu*. (Rigorózna práca). Banská Bystrica: FHV UMB, KTVŠ.
- Mesiarik, P. (2010). *Golf – netradičný šport v záujmovej školskej TV a športe a jeden z prostriedkov formovania pozitívnych postojov k školskej telesnej výchove a športu*. (Rigorózna práca). Brno: FSpS MU.
- Mesiarik, P. (2011). Attitudes of boys sports football classe to physicaleducation. *Acta Universitatis Matthiae Belii, Physical Education and Sport: recenzovaný časopis vedeckých štúdií*, 3(2), 49-59.
- Mesiarik, P. (2012a.) Postoje chlapcov športovej triedy so zameraním na ľadový hokej k telesnej a športovej výchove. In *Zborník z vedeckej konferencie TU* (pp. 33-45). Zvolen: Technická univerzita, Ústav telesnej výchovy a športu, Univerzitné centrum.
- Mesiarik, P. (2012b.) Postoje žiakov zdravotne znevýhodnených s mentálnym postihnutím 1. stupňa ZŠ k telesnej a športovej výchove. In *Zborník z vedeckej konferencie TU* (pp. 46-58). Zvolen: Technická univerzita, Ústav telesnej výchovy a športu, Univerzitné centrum.
- Mesiarik, P. (2012c). Postoje žiakov 4. ročníkov základných škôl v okrese Zvolen k telesnej a športovej výchove. *Studia Sportiva*, 6(2), 112-125.
- Mesiarik, P. (2013). Postoje žiakov 4. ročníka základných škôl v meste Břeclav k telesnej a športovej výchove. In *Zborník z vedeckej konferencie TU – Telesná výchova a šport – prostriedok vytvárania vzťahu mladej generácie k pohybu a športu* (pp. 151-168). Zvolen: Technická univerzita, Ústav telesnej výchovy a športu, Univerzitné centrum.
- Mesiarik, P. (2014). Postoje žiakov 8. ročníka vybraných základných škôl v meste Břeclav k telesnej výchove. In *Zborník z vedeckej konferencie TU – Telesná výchova a šport – prostriedok vytvárania vzťahu mladej generácie k pohybu a športu* (pp. 153-171). Zvolen: Technická univerzita, Ústav telesnej výchovy a športu, Univerzitné centrum.
- Mesiarik, P. (2015). Postoje chlapcov vybraných futbalových mužstiev zo Slovenska, Poľska, Nemecka a Rumunska k telesnej a športovej výchove a športu. In *Zborník z vedeckej konferencie TU – Telesná výchova a šport – prostriedok vytvárania vzťahu mladej generácie k pohybu a športu* (pp. 29-43). Zvolen: Technická univerzita, Ústav telesnej výchovy a športu, Univerzitné centrum.
- Mesiarik, P., Bartík, P., & Bendíková, E. (2012). Postoje žiakov 8. ročníka základných škôl v okrese Zvolen k telesnej a športovej výchove. *Studia Kineanthropologica*, 13(2), 80-91.
- Mikuš, M., Bebčáková, V., & Modrák, M. (2008). K niektorým problémom realizácie nových učebných osnov v praxi. In Mikuš, M., Bebčáková, V. & Modrák, M. (Ed.), *Telesná výchova a šport, zdravie a pohyb* (pp. 41-45). Prešov: PU v Prešove.
- Palička, M. (2011a). Porovnanie zmien postojov žiakov 7. ročníkov na začiatku a na konci školského roka na základnej škole v regióne Spiš. In *Acta Facultatis Humanisticae Universitatis Matthiae Belii Neosoliensis* (pp. 101-106). Banská Bystrica: FHV UMB.
- Palička, M. (2011b). Vplyv školského vzdelávacieho programu na formovanie postojov žiakov základných škôl k telesnej a športovej výchove v regióne Spiš. In *Zborník z vedeckej konferencie TU* (pp. 205-211). Zvolen: Technická univerzita, Ústav telesnej výchovy a športu, Univerzitné centrum.
- Palička, M. (2014). Úroveň postojov k telesnej a športovej výchove žiakov základnej školy v meste Spišská Nová Ves. In *Zborník z vedeckej konferencie TU* (pp. 266-277). Zvolen: Technická univerzita, Ústav telesnej výchovy a športu, Univerzitné centrum.
- Sivák, J. et al. (2000). *Vzdelávací štandard z telesnej výchovy pre 2. stupeň základných škôl*. Bratislava: MŠ SR.

Subramanian, P. R., & Silverman, S. (2007). Middle school students' attitudes toward physical education. *Teaching and Teacher Education*, vol. 23, 602-611. Dostupné na internete: method=add&_udi=B6VD84NDDT062&_acct=C000050221&_version=1&_userid=10&_ts=1302802977&md5=a34_c79175136c4eb2cc6b1d1ed56706f.

PaedDr., PhDr. Peter Mesiarik, Ph.D.
ZŠ s MŠ J. S. Neresníckeho Dobrá Niva
Kremnická 2547/7
960 01 Zvolen
petermesiarik@seznam.cz